

OECD Environmental Outlook to 2030

Summary in Swedish

OECD:s miljöperspektiv till 2030

Sammanfattning på svenska

- Hur kommer ekonomins och samhällets utveckling att påverka förändringarna av vår fysiska miljö fram till år 2030? Vilken politik krävs det för att möta de viktigaste miljörelaterade utmaningarna? Hur kan länderna inom och utanför OECD bäst arbeta tillsammans för att bemästra dessa problem?
- *OECD Environmental Outlook to 2030* presenterar analyser av ekonomiska miljörelaterade trender fram till 2030 och simuleringar av politiska åtgärder för att möta de viktigaste utmaningarna. Utan politiska kursändringar riskerar vi att oåterkalleligen skada den fysiska miljön och den bas av naturtillgångar som behövs för att stödja ekonomisk tillväxt och materiellt välbefinnande. Kostnaderna för politisk passivitet är höga.
- Men *Environmental Outlook* visar att vi både kan och har råd med att angripa de viktigaste miljörelaterade problemen som vi står inför i dag - däribland klimatförändringar, hoten mot den biologiska mångfalden, sinande vattentillgångar och miljöförstörelsens negativa hälsoeffekter. I översikten belyses en blandning av åtgärdsprogram, som har förutsättningar att komma tillrätta med dessa problem på ett kostnadseffektivt sätt. Fokus i denna *Outlook* har expanderats från 2001 års utgåva, så att den belyser utvecklingstendenser i såväl OECD-länderna som de s.k. BRIKS-länderna (Brasilien, Ryssland, Indien, Indonesien, Kina och Sydafrika), visar hur skulle kunna samarbeta bättre när det gäller att lösa miljörelaterade problem både globalt och lokalt.

OECD *Environmental Outlook to 2030* är baserad på projektioner av ekonomiska och miljörelaterade trender fram till 2030. De viktigaste miljörelaterade utmaningarna för framtiden redovisas enligt ett "trafikljussystem" (se tabell 0.1). I *Outlook* finns också simuleringar av politiska åtgärder för hantering av de viktigaste utmaningarna, inklusive deras potentiella miljörelaterade, ekonomiska och sociala effekter.

Tabell 0.1. OECD:s miljöperspektiv till 2030

	 [Grönt ljus]	 [Gult ljus]	 [Rött ljus]
Klimatförändringar		<ul style="list-style-type: none"> Minskande växthusgasemissioner per enhet av BNP 	<ul style="list-style-type: none"> Växthusgasemissioner i världen Allt fler belägg för redan pågående klimatförändring
Biologisk mångfald och förnyelsebara naturtillgångar	<ul style="list-style-type: none"> Skogbevuxen areal i OECD-länderna 	<ul style="list-style-type: none"> Skogsskötsel Skyddade områden 	<ul style="list-style-type: none"> Ekosystemets kvalitet Färre arter Invasion av miljöfrämmande arter Tropiska regnskogar Illegal avverkning Ekosystemets sönderbrytning
Vatten	<ul style="list-style-type: none"> Föroreningar av vatten vid källan i OECD-länderna (industrier, kommuner) 	<ul style="list-style-type: none"> Ytvattenkvalitet och behandling av avloppsvatten 	<ul style="list-style-type: none"> Sinande vattentillgångar Grundvattnets kvalitet Användning av vatten i jordbruket och därtill kopplade föroreningar
Luftens kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> OECD-ländernas utsläpp av svaveldioxid och kväveoxider 	<ul style="list-style-type: none"> Partiklar och marknära ozon Utsläpp från landsvägstrafik 	<ul style="list-style-type: none"> Luftkvaliteten i städerna
Avfall och miljöfarliga kemikalier	<ul style="list-style-type: none"> Avfallshantering i OECD-länderna OECD-ländernas utsläpp av klorfluorkarboner ("freoner") 	<ul style="list-style-type: none"> Generering av kommunalt avfall Utvecklingsländernas utsläpp av klorfluorkarboner ("freoner") 	<ul style="list-style-type: none"> Hantering och transporter av miljöfarligt avfall Avfallshantering i utvecklingsländerna Kemikalier i miljön och i produkter

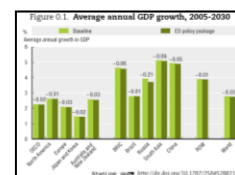
FÖRKLARING: **Grönt ljus** = miljöproblem som hanteras bra eller i fråga om vilka det har skett betydande förbättringar de senaste åren men som länderna bör fortsätta att bevaka.. **Gult ljus** = miljöproblem som fortfarande är olösta men som man håller på att få ett bättre grepp eller för vilka läget f.n. är osäkert eller som har skötts bra tidigare men sköts mindre bra i dag. **Rött ljus** = miljörelaterade problem som inte hanteras bra, som är allvarliga eller allvarligare och som kräver skyndsamma åtgärder. Alla trender är världsomspännande, om annat ej har särskilt angetts.

Åtgärder är ekonomiskt överkomliga: programscenarier och kostnader

I *Outlook* behandlas mera i detalj några av de "rödljusproblem" som kräver skyndsamma åtgärder. De programscenarier som presenteras i denna *Outlook* tyder på att de programalternativ och de teknologier som krävs för att bemästra problemen är tillgängliga och ekonomiskt överkomliga. Ambitiösa politiska åtgärder för att skydda miljön kan höja ekonomins effektivitet och sänka värdkostnaderna. I ett längre perspektiv är det troligt att vinsterna av tidiga åtgärder på många miljörelaterade problemområden kommer att väga tyngre än kostnaderna.

Så t.ex. tillämpades ett tänkt globalt "OECD-miljöpolitiskt paket" (kallat *EO policy package*, se avsnitt 20). Det visar att man genom att kombinera vissa programmerade åtgärder kan bemästra några av de viktigaste miljöproblemen till en kostnad av drygt en procent av världens BNP år 2030, eller ca 0,03 procentenheter under den genomsnittliga årliga BNP-tillväxten fram till 2030 (fig. 0.1). Således skulle världens BNP vara ca 97 procent högre 2030 än

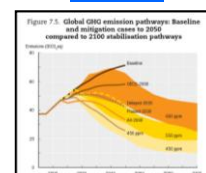
[Fig. 0.1]. Genomsnittlig årlig BNP-ökning 2005-2030

i dag, i stället för nästan 99 procent högre. Enligt ett sådant scenario skulle utsläppen av kväve- och svaveloxider vara omkring en tredjedel mindre år 2030, medan föga förändring förväntas enligt ett basscenario med ingen ny policy, och fram till 2030 skulle ökningen av växthusgasutsläppen inskränkas till 13 procent i stället för 37 procent.

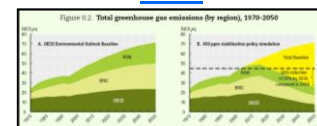
Ambitiösare politiska åtgärder än ovannämnda *EO policy package* skulle behövas för att stabilisera växthusgaskoncentrationerna på de nivåer som är aktuella i den internationella miljödebatten (fig. 7.5). Man körde också en annan simulering av vilka program som skulle behövas för att stabilisera koncentrationen i atmosfären till 450 o/oo koldioxidekvivalenter, ett av de mest ambitiösa mål som diskuterats. Simuleringen visar att om detta mål ska nås, krävs insatser från alla länder för att en 39-procentig minskning av världens totala växthusgasutsläpp ska kunna förverkligas före 2050 i förhållande till nivåerna år 2000 (fig. 0.2). Sådana åtgärder skulle reducera BNP med 0,5 procent och 2,5 procent under basscariets beräkningar åren 2030 respektive 2050, likvärdigt med en minskning av den årliga BNP-ökningen med i genomsnitt 0,1 procentenheter per år. Ju fler länder och sektorer som deltar i arbetet på att mildra klimatförändringen, desto billigare och effektivare blir det att hålla de globala växthusgasutsläppen under kontroll. Dessa kostnader är dock inte jämnt fördelade bland jordens länder och regioner, såsom framgår av figur 0.1. Detta indikerar ett behov av mekanismer för bördornas fördelning inom ramen för ett internationellt samarbetsprojekt för att skydda jordens klimat. Även om OECD-länderna bör gå i spetsen, kan en fördjupad samverkan med en större krets av tillväxtekonomier, i synnerhet "BRIKS-länderna" (Brasilien, Ryssland, Indien, Indonesien, Kina och Sydafrika) göra att gemensamma miljömål uppnås till lägre kostnader.

[\[Fig. 7.5\] Globala framkomstvägar med avseende på utsläpp av växthusgaser: baslinje- och reduktionsscenarioer fram till 2050 jämförda med stabiliseringsvägar fram till år 2100¹](#)

Källa: OECD Environmental Outlook Simuleringar av basscenario och policy; van Vuuren m. fl., 2007.

[\[Fig. 0.2\] Totala växthusgasutsläpp \(regionvis\), 1970-2050²](#)

a) OECD Environmental Outlook
Basscenario
b) 450 o/oo, simulering av stabiliseringspolitik

Konsekvenserna av miljöpolitisk passivitet

Om ingen kursändring genomförs på det miljöpolitiska planet inom de närmaste decennierna, riskerar vi att oåterkalleligen rubba den miljö som är basen för ett bärkraftigt materiellt välstånd. För att undvika detta krävs skyndsamma åtgärder, i synnerhet för att bemästra de "rödljuslistade" problemen i anslutning till klimatförändring, förlorad biologisk mångfald, vattenbrist och hälsohoten i form av föroreningar och miljöfarliga kemikalier (tabell 0.1).

Om ingenting görs på det politiska planet kommer exempelvis följande att inträffa före 2030:

¹ Anm.: OECD 2008 = alla OECD-länderna debiterar en växthusgasskatt på 25 US-dollar per ton av koldioxidekvivalenter. Fördröjd till 2020 = alla länder debiterar skatten, med start först från 2020. Utfasad till 2030 = OECD-länderna debiterar skatten år 2008, BRIK-länderna år 2020 och resten av världen år 2030. Alla 2008 = alla länder debiterar skatten med start år 2008. 450 o/oo = scenario med stabilisering av växthusgaskoncentrationerna i atmosfären till 450 o/oo koldioxidekvivalenter. För samtliga fall med skatten 25 US-dollar höjs skatten med ca 2 % om året efter det första introduktionsåret.

² Anm.: BRIK = Brasilien, Ryssland, Indien, Kina.

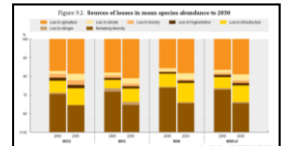
- Världens utsläpp av växthusgaser beräknas öka med ytterligare 37 procent, och med 52 procent till år 2050 (fig. 0.2a). Detta skulle kunna leda till en höjning av den globala temperaturen över förindustriella nivåer i storleksordningen 1,7-2,4°C före år 2050, vilket vållar värmeböljor, torka, oväder och översvämningar, med svåra skador på infrastruktur och skördar som följd.
- Ett avsevärt antal av dagens kända djur- och växtarter kommer troligen att ha dött ut, i stor utsträckning beroende på expanderande infrastruktur och jordbruksproduktion samt på klimatförändring (fig. 9.2). Livsmedels- och biobränsleproduktionen kommer tillsammans att kräva en tioprocentig ökning av odlingsmarken i hela världen och ytterligare inskränkning av de vilda arternas livsmiljö. Fortsatta förluster av biologisk mångfald kommer troligen att begränsa planetens förmåga att tillhandahålla det värdefulla stödet från ett fungerande ekosystem, som är förutsättningen för ekonomisk tillväxt och människors välbefinnande.
- Vattenknappheten kommer att förvärras, dels på grund av ohållbar användning och hantering av denna naturtillgång, dels till följd av klimatförändringen; antalet människor boende i områden drabbade av svår vattenstress väntas öka med ytterligare drygt 3,9 miljarder (fig. 0.3).
- Luftföroreningarnas effekter på hälsan kommer att öka i hela världen, med antalet dödsfall i förtid kopplade till ett fyrfaldigande av ozonen på marknivå (fig. 12.2) och de som är kopplade till särskilda omständigheter mer än fördubblade. Kemikalieproduktionsvolymerna i länderna utanför OECD stiger snabbt, och vi vet för litet för att till fullo kunna bedöma riskerna med kemikalier i miljön och i produkter.

De största miljörelaterade effekterna kommer att träffa utvecklingsländerna, som är svagare rustade att hantera och anpassa sig till dem. De finansiella och sociala kostnaderna för politisk passivitet eller fördröjda åtgärder i dessa regioner är dock betydande och påverkar redan ekonomierna — även i OECD-länder — direkt (t.ex. genom kostnaderna för den offentliga sjukvården) och indirekt (t.ex. genom minskad arbetskraftsproduktivitet). Kostnaderna för politisk passivitet i fråga om förlusten av biologisk mångfald (t.ex. fiskeriet) och klimatförändring skulle kunna bli avsevärda.

Politiska huvudalternativ

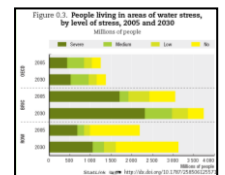
Läget är nu gynnsamt för att introducera ambitiösa policyändringar i syfte att angripa de viktigaste miljörelaterade problemen och främja hållbar utveckling. De investeringsval som görs i dag behöver styras mot en bättre miljöframtid, särskilt sådana som kommer att "låsa in" energin, transportinfrastruktur och

[\[Fig.9.2\] Orsaker till förluster av genomsnittlig artrikedom fram till 2030](#)

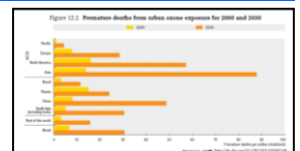

Källa: OECD Environmental Outlook Basscenario

[\[Fig. 0.3.\] Människor bosatta i områden med vattenstress, sorterade enligt stressnivå, 2005 och 2030 \(miljoner människor\)](#)

[\[Fig. 12.2\] Dödsfall i förtid på grund av ozonexponering i stadsmiljö 2000 och 2030](#)

Källa: OECD Environmental Outlook Basscenario.

uppbyggnad av förråd för de närmaste decennierna framöver. Följande åtgärder är väsentliga:

- Använd en mix av kompletterande program för att angripa de allvarligaste och mest komplexa miljöproblemen, med en stark betoning av marknadsbaserade instrument, t.ex. skatter och negotiabla utsläppsrätter, för att minska kostnaderna för åtgärderna.
- Prioritera åtgärder på de viktigaste sektorerna som orsakar miljöförsämring: energi, transporter, jordbruk och fiske. Miljöministrarna kan inte göra detta ensamma. Miljörelaterade angelägenheter behöver integreras i alla politiska beslutsprocesser av berörda regeringsdepartement, däribland finans, ekonomi och handel och beaktas i alla beslut som gäller produktion och konsumtion.
- Se till att globaliseringen kan leda till effektivare resursanvändning samt framtagning och spridning av ekologiskt gynnsamma innovationer. Näringsliv och industri behöver spela en huvudroll, men regeringarna måste tillhandahålla tydliga och konsekventa långsiktiga ramar för att uppmuntra ekologiskt nytänkande och säkerställa miljö- och samhällsrelaterade mål.
- Förbättra samarbetet mellan OECD och länderna utanför OECD med avseende på de globala miljöproblemen. Särskilt Brasilien, Ryssland, Indien, Indonesien, Kina och Sydafrika (BRIKS) är de viktigaste samarbetspartnerna på grund av deras växande inflytande på världsekonomin och deras ökande andel av de globala miljöpåfrestningarna. Fördjupad miljöpolitisk samverkan mellan OECD-länderna och länderna utanför OECD kan medverka till att sprida kunskap och tekniskt bästa praxis.
- Stärk de internationella miljöansvariga institutionerna för att på ett bättre sätt möta gränsöverskridande och miljörelaterade utmaningar.
- Skärp uppmärksamheten mot miljöfrågorna vid utformningen av samarbetsprogram för utveckling och främja mer konsekventa policies.

© OECD 2008

Svenskspråkiga sammanfattningar är översättningar av utdrag ur OECD-publikationer som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan hämtas kostnadsfritt från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop/

Mer information lämnas av *OECD Rights and Translation unit*,
Public Affairs and Communications Directorate på e-postadressen: rights@oecd.org eller
via fax: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)2 rue André-Pascal,
F-75116 Paris
Frankrike

Besök vår nätplats www.oecd.org/rights/